Σεξουαλική αγωγή ή σεξουαλική διαφώτιση; (Κ. Γ. Παπαδημητρακόπουλος)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 12 Μαρτίου, 2009

Με αφορμή την πρόθεση του Υπουργείου Παιδείας (όπως αυτή δημοσιεύθηκε σε εφημερίδες) να εντάξει στο Δημοτικό, το μάθημα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης από το νέο σχολικό έτος, δημοσιεύουμε σήμερα, αποσπάσματα από βιβλίο που διαπραγματεύεται το ζήτημα αυτό. Να σημειωθεί πως ο προβληματισμός που καταγράφεται, αφορούσε μαθητές εφηβικής ηλικίας και όχι τάξεων του Δημοτικού.

Τί εννοούμε όταν λέμε σεξουαλική αγωγή και τί όταν λέμε σεξουαλική διαφώτιση;

Μερικές θέσεις ειδικών επιστημόνων στο θέμα.

Είναι σωστό το σύνθημα «τα λέμε όλα»;

Χρειάζεται ως ξεχωριστό μάθημα στα σχολεία;

Ατομικά ή ομαδικά;

Ποιός είναι ο ρόλος των γονέων;

…

Η θέση των ειδικών

Η σεξουαλική αγωγή, όπως σωστά είπαν, είναι ένα έργο που σχετίζεται με τη θρησκεία, την ιατρική, τη βιολογία, την ψυχολογία, την κοινωνιολογία, την παιδαγωγική. Καθεμιά βέβαια βλέπει το θέμα απ’ τη δική της σκοπιά, όμως συμφωνούν σε βασικά σημεία, όπως είναι η έννοια και το περιεχόμενό της. Ας αναφέρουμε έτσι μερικές θέσεις ανθρώπων που ανήκουν σ' αυτούς τους κλάδους…

- Ο Καθηγητής της Παιδιατρικής του Πανεπιστημίου Αθηνών και Ακαδημαϊκός Νικ. Ματσανιώτης τονίζει χαρακτηριστικά:

«*Το θέμα αυτό, θα έπρεπε να μην αποτελεί πια αντικείμενο ιδιαίτερης διαπραγμάτευσης. Είναι λάθος να το αντιμετωπίζουμε χωριστά απ' την άλλη ανατροφή και διαπαιδαγώγηση του παιδιού*».

- Ο Καθηγητής της Παιδιατρικής του Πανεπιστημίου Αθηνών Σπυρ. Μ. Καλλιάφας στο έργο του «*Το παιδαγωγικόν πρόβλημα της γενετησίου ορμής*» γράφει (σελ. 68):

«*Μέγα σφάλμα είναι να νομίζει κάποιος, ότι η διαπαιδαγώγηση γύρω απ' την ορμή αυτή είναι δυνατή από μόνη της, χωρίς δηλαδή να συσχετίζεται προς τη γενικότερη αγωγή. Τουναντίον το πρόβλημα αυτής της διαπαιδαγώγησης είναι μέλος αναπόσπαστο του γενικού προβλήματος της αγωγής, μετά του οποίου αυτή είναι αλληλένδετη*».

- Ο Διευθυντής τής Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου Μ. Μαραθεύτης, έχει διακηρύξει:

«***Η σεξουαλική αγωγή δεν μπορεί να ταυτιστεί με τη σεξουαλική διαφώτιση***. *Η σεξουαλική αγωγή προϋποθέτει πάντα τη διαμόρφωση στάσεων και τρόπου ζωής μέσα στα ευρύτερα πλαίσια της αγωγής τού προσώπου, ενώ η σεξουαλική διαφώτιση απομονώνει τα σεξουαλικά προβλήματα και τα αντικρύζει καθ' εαυτά, ανεξάρτητα από τους ψυχολογικούς, ηθικούς και κοινωνικούς παράγοντες της όλης αγωγής τού προσώπου.*
Γι' αυτό και η σεξουαλική διαφώτιση, αν δε συνοδεύεται κι από την κατάλληλη σεξουαλική αγωγή, ***αποτελεί έμμεση υποκίνηση*** *προς τη σεξουαλική πράξη. Στο σχολείο, σε όσες χώρες τα παιδιά διδάσκονται συστηματικά για το σεξ, γίνεται πιο πολύ σεξουαλική διαφώτιση παρά σεξουαλική αγωγή. Προσφέρονται μόνο γνώσεις και πληροφόρηση για ποικίλα σεξουαλικά προβλήματα, επειδή σοβαροί παιδαγωγικοί και νομικοί λόγοι δεν επιτρέπουν στο σχολείο να προχωρήσει στη διαμόρφωση στάσεων και συγκεκριμένης σεξουαλικής συμπεριφοράς*».

Ο διακεκριμένος Αμερικανός Καθηγητής τής Ιατρικής Cabot Richard γράφει:

«*Η σεξουαλική αγωγή είναι* ***τμήμα τής γενικής αγωγής****. Μόνο τότε έχει επιτυχία,* ***όταν εντάσσεται στην γενική παιδαγωγική προσπάθεια***».

Ο Νευρολόγος-Ψυχίατρος Ανανίας Καβάκας, σημειώνει:

«*Τα παιδιά πρέπει να ενημερώνονται γύρω από την ανατομική κατασκευή των γεννητικών οργάνων, τη φυσιολογική λειτουργία τους, τη συναισθηματική συμμετοχή, αλλά και τους ηθικούς κανόνες που πρέπει να επικρατούν και να καθορίζουν τη σεξουαλική συμπεριφορά των ανθρώπων... Αν η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, όπως εφαρμόστηκε σε αρκετές χώρες στα σχολεία απέτυχε, αυτό*

σε μεγάλο ποσοστό οφείλεται στο γεγονός ότι οι ειδικοί έδωσαν ***μόνο*** *πληροφορίες σχετικά με την ανατομία, φυσιολογία ή ψυχολογία τού σεξ,* ***χωρίς να τονίσουν και τις ηθικές αρχές που πρέπει να το διέπουν***».

Ο Ψυχίατρος Αρ. Α. Ασπιώτης στο βιβλίο του «*Το παιδί και η σεξουαλική διαφώτισις*» τονίζει:

«***Η γενετήσιος αγωγή δεν είναι δυνατόν να χωρίζεται απ' την εν γένει αγωγή***». Και ακόμη. Η σεξουαλική αγωγή περιλαμβάνει, κατ' αυτόν, δύο διαφορετικές έννοιες. Την «information» και την «formation». Δηλαδή την παροχή πληροφοριών γύρω απ' την ανατομία και τη φυσιολογία τού ενστίκτου, των σχετικών οργάνων τού σώματος και γενικά γύρω απ' τη βιολογία μόνο της αναπαραγωγής και τη γενετήσια αγωγή, που αναφέρεται στο σκοπό τού ενστίκτου και τη σωστή του χρήση. Που δεν δρα απομονωμένο και ανεξάρτητο, αλλ' είναι αλληλένδετο με τα συναισθήματα, το νου και τη θέληση. Γράφει δε χαρακτηριστικά:

«*Το πρώτο πρόβλημα αφορά κυρίως την επιστήμη, αλλ' εν τούτοις περιλαμβάνει έναν ηθικό σκοπό.*
Το δεύτερο είναι ουσιαστικά ηθικό, αλλά προϋποθέτει επιστημονική γνώση.
Υπ' αυτές τις συνθήκες και τα δύο είναι αλληλένδετα.
Η αντιμετώπιση της γενετήσιας διαπαιδαγώγησης μόνο κάτω απ' την πρώτη έννοια τού όρου, ασφαλώς είναι ελλιπής. Θα αρκούσε τότε σ' έναν απλό φυσιολόγο να διαφωτίσει τα παιδιά λεπτομερώς επί των σχετικών θεμάτων. Και θα έπρεπε, όπως χαρακτηριστικά είπαν σε συμβούλιο σχολιάτρων, όσοι ασχολούνται με τις βιολογικές επιστήμες ν' αποτελούν υποδείγματα στο πεδίο τής γενετήσιας συμπεριφοράς».

Και θα τελειώσουμε, με τα χαρακτηριστικά λόγια του Μητροπολίτη Δημητριάδος (Βόλος) Χριστοδούλου Παρασκευαΐδη:

«*Με τον όρο "σεξουαλική διαπαιδαγώγηση" ή "σεξουαλική αγωγή" εννοούμε την πληροφόρηση για τη βιολογία τής αναπαραγωγής και για τις σεξουαλικές πράξεις, σε συνδυασμό με την ηθική αξιολόγηση των πράξεων αυτών. Έτσι γίνεται αντιληπτό, ότι δύο σκέλη έχει αυτή η σεξουαλική διαφώτιση: το ένα είναι η επιστημονική γνώση τής βιολογικής πλευράς του θέματος, και το άλλο είναι* ***η ηθική αξιολόγηση της σεξουαλικής σφαίρας τής ζωής μας****, με βάση την ελληνοχριστιανική μας παράδοση. Για το πρώτο σκέλος υπάρχει γενική συμφωνία, για το δεύτερο τα πράγματα στενεύουν*».

…

Το σύνθημα «τα λέμε όλα»

...Με τη στάση τους αυτή θέλουν να δείξουν (οι «προοδευτικοί»), πως όσο περισσότερα λέγονται στα παιδιά για το σεξ και μόνο γι' αυτό, τόσο το καλύτερο. Εάν οι νέοι, λένε, δέχονται αδιάκοπα κι από μικρά παιδιά όλες τις γνώσεις για την αναπαραγωγή και το σεξ, θα αισθάνονται όταν μεγαλώσουν τέτοια άνεση και φυσικότητα, ώστε το πρόβλημα σίγουρα θα παραμεριστεί.
Αλλά πώς πράγματι μπορεί να γίνει αυτό; Μέσα απ' τη μονόπλευρη φλυαρία και τον κορεσμό, πώς μπορεί να υπάρξει αγωγή; Η τακτική αυτή, δεν αγνοεί την ουσία τού προβλήματος; **Πως κάθε παιδί είναι μια ιδιάζουσα και ξεχωριστή προσωπικότητα, που αναπτύσσεται με το δικό της τρόπο, που ωριμάζει διαφορετικά**; Πώς λοιπόν την οποιαδήποτε στιγμή, **ανεξάρτητα απ' τις απορίες και τις ανησυχίες που έχει**, μπορεί να ακούει ο,τιδήποτε; Ο κορεσμός και το μπούχτισμα, τί έλυσαν; Πρέπει δηλαδή κανείς να... θαλασσοδέρνεται στα πέλαγα, για να ξεπεράσει το πρόβλημα της δίψας; Μιλάμε για τη λογική τού... παραλόγου!

Σημειώνει για τη μέθοδο αυτή ο ψυχίατρος Αρ. Ασπιώτης:

«*Αυτή η μέθοδος... έχει τα ίδια αποτελέσματα με την πρώτη... Και οι γονείς που θεωρούν τον εαυτό τους σύγχρονο, γιατί λένε με μεγάλη ευκολία λέξεις, και αυτοί δεν λένε τίποτα για την αγάπη. Εκθέτουν τα πάντα τόσο πεζά, ώστε δεν επιτρέπουν στα παιδιά να ερευνήσουν τα συναισθήματά τους. Είναι δυνατόν αυτά τα τελευταία να γνωρίζουν πολλά για τον μηχανισμό τής αναπαραγωγής και να έχουν λεξιλόγιο που να προκαλεί εντύπωση στους συνομηλίκους τους,* ***όμως δεν βρίσκονται γι' αυτό σε μικρότερη σύγχυση***».

Και αλλού πάλι αναφέρει, για το πως πρέπει να γίνεται η σεξ. αγωγή:

«***Εάν δώσουμε στο παιδί περισσότερα απ' ό,τι μας ζητεί, θα ήταν επίσης σφάλμα. Βασικός κανόνας είναι, ν' απαντούμε ακριβώς σ' ό,τι μας ερωτά. Εάν θέλει να γνωρίσει περισσότερα, θα ερωτήσει πάλι. Δεν θα εξαντλούμε το θέμα, ούτε θα κάνουμε διάλεξη, αλλά θα δίνουμε με λίγα λόγια την πληροφορία, η οποία μας ζητήθηκε. Ας μην θέτουμε το παιδί μπροστά σε προβλήματα, για τα οποία δεν ενδιαφέρεται ακόμη. Επεξεργάζεται την πληροφορία που του δίνεται, κάποτε ίσως επανέρχεται ή την ξεχνά, όπως γίνεται με πολλά άλλα πράγματα που μαθαίνει...***
Ο κίνδυνος του να λέμε πάρα πολλά, πρέπει να υπολογίζεται. Σ' αυτή την περίπτωση το παιδί είναι δυνατόν να δεχθεί πολύ μεγάλο ψυχικό σοκ... Στο εξής θα ζει κάτω από νευρωτικό φόβο για ό,τι αφορά το sexus...».

Παρατηρεί επίσης ο Καθηγητής της Παιδιατρικής Νικ. Ματσανιώτης:

«***Όποιος ενήλικος παινεύεται πως μπορεί να συζητήσει με το παιδί του***

άνετα "τα πάντα" μου γεννά υποψίες για την ειλικρίνειά του ή τουλάχιστον για το τι εννοεί "τα πάντα". Υπάρχουν πτυχές τής σεξουαλικότητας πολύ προσωπικές και ιδιαίτερες, που έχουμε κάθε δικαίωμα να μη νιώθουμε άνετα να τις συζητήσουμε ούτε με το σύντροφό μας, ούτε με το γιατρό μας, κι ακόμη περισσότερο με το παιδί μας *. Η σεμνότητά μας, ή έστω η σεμνοτυφία μας, δεν πρέπει να μας κάνουν να νιώθουμε ένοχοι απέναντι στο παιδί, ούτε είναι σκόπιμο να πιέσουμε τον εαυτό μας να φερθούμε αλλιώτικα από αυτό που νιώθουμε για χάρη του*».

Με μάθημα στα σχολεία;

Η μέθοδος αυτή αποτελεί τη μεγάλη καινοτομία τού 20ού αιώνα, όπως ήδη είπαμε. Μια μέθοδος που, ωστόσο, εφαρμόζεται περιορισμένα. Μόλις σε 11 χώρες. Στη μέθοδο τούτη, είχαν στηριχθεί πολλές ελπίδες, όπως:
- Η ενημέρωση των νέων για τη φύση και τον προορισμό του ενστίκτου.
- Η προφύλαξή τους από πρόωρες κι επιβλαβείς εμπειρίες.
- Η καλλιέργεια του αλληλοσεβασμού μεταξύ των δύο φύλων.
- Η πρόληψη της παιδικής εγκληματικότητας.
- Η προστασία των νέων απ’ τον κίνδυνο των διαστροφών και των ηθικών πτώσεων.
- Η δημιουργία υπεύθυνων και ωρίμων πολιτών.
- Και γενικά η ανόρθρωση της νέας γενιάς.

Όμως η καινοτομία αυτή, γρήγορα απογοήτευσε τους θιασώτες της . 50 και πλέον χρόνια εφαρμογής της, είναι νομίζουμε αρκετά για να δούμε πως εφαρμόστηκε και τι συγκεκριμένα αποτελέσματα είχε.
Λοιπόν, στις χώρες όπου διδάσκεται το μάθημα, η νεολαία ούτε ευτυχέστερη έγινε, ούτε περισσότερο αυτοσεβασμό απέκτησε. Πουθενά αλλού δεν υπάρχουν τόσοι μανιακοί του σεξ, τέτοια ηθική αποχαλίνωση, τόσες αυτοκτονίες από ψυχικό κενό, τόση μεγάλη αύξηση στα αφροδίσια, τους ανεπιθύμητους τοκετούς, εκτρώσεις κ.λπ., **όσο στις χώρες που εφαρμόζεται με επιμονή**...
Μάλιστα η μάστιγα της μαθητικής πορνείας, πήρε διαστάσεις εκεί που έγινε απομυθοποίηση του σεξ. Γι' αυτό κι έχουν συνειδητοποιήσει, πως **χρειάζεται αναθεώρηση πολλών ιδεών** κι επανεξέταση του προγράμματος.

Πρωτοπόρος στο χάος τής σεξουαλικής ασυδοσίας που δημιουργήθηκε, είναι η **Σουηδία**. Και παράλληλα πρώτη στις αυτοκτονίες, τα προβλήματα, τ' αφροδίσια νοσήματα. Σύμφωνα με την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, έρχεται πρώτη και μάλιστα συνεχώς απ’ το 1967, στα κρούσματα βλενόρροιας.
Οι βιασμοί είναι σύνηθες πια φαινόμενο και ο αριθμός τους συνεχώς αυξάνει από χρόνο σε χρόνο, ενώ οι διώξεις για επιδειξιομανία και άλλες διαστροφές είναι περισσότερες. Η πορνεία και ειδικά οι γυναίκες που εξασκούν τον αγοραίο έρωτα, 20πλασιάστηκαν την προηγούμενη δεκαετία (Βλέπε Φ. Δ. Κούβελα «*Η ηθική κρίση*

στις σκανδιναβικές κοινωνίες»).
Ο Σουηδός Καθηγητής τής Κοινωνιολογίας στο Πανεπιστήμιο της Ουψάλα Ιωακείμ Ισραέλ, υπέρμαχος του θεσμού, σε τηλεοπτική του εμφάνιση προβληματισμένος απ' το μέγεθος της διαφθοράς, συμβούλεψε τις γυναίκες να έχουν πάντα μαζί τους προφυλακτικά. «Είναι πολύ πιο χρήσιμα από ένα κραγιόν για τα χείλη», είπε. Σε άρθρο του έγραψε: «***Στις χώρες που εισήγαγαν το σεξ στα σχολεία, όπως απέδειξαν οι στατιστικές, αυξήθηκε καταπληκτικά ο αριθμός των 12χρονων και 14χρονων που έμειναν έγκυες***». Σε συνέντευξή του δε τόνισε πως στη χώρα του ειδικά «*η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση πήρε κακό δρόμο*».
Το 50% των Σουηδών είναι χωρισμένοι και ζουν με τον καινούργιο τους σύντροφο και τα παιδιά του, τα οποία εκείνοι ούτε μεγάλωσαν κι ούτε βλέπουν πατρικά. Οι κρατικές στατιστικές παραδέχονται πως οι βιασμοί και η κακομεταχείριση παιδιών έχει αυξηθεί. «*Έτσι αναγκαστήκαμε να κάνουμε πιο αυστηρούς τους νόμους για τον βιασμό*» εξηγεί ο Ιωακείμ Ισραέλ.

Στις **Η.Π.Α.** η κατάσταση δεν είναι καλύτερη. Το μάθημα συνέβαλε αποφασιστικά στη σεξουαλική αποχαλίνωση των νέων, στην οργάνωση μικρών συμμοριών με σεξουαλικούς δεσμούς, την αύξηση των εγκύων μαθητριών, των αφροδισίων νοσημάτων και της παιδικής εγκληματικότητας.
Σύμφωνα με τη Διεθνή Οργάνωση Υγείας, οι Η.Π.Α. κατέχουν τη δεύτερη θέση, μετά τη Σουηδία, στα κρούσματα βλενόρροιας.

Στη **Δυτ. Γερμανία** οι «παρενέργειες» του μαθήματος έφθασαν, με την πρωτοβουλία γονέων, ως το Ανώτατο Δικαστήριο της Καρλσρούης και έχει δημιουργηθεί η πεποίθηση, ότι όπως διδάσκεται σήμερα η σεξουαλική αγωγή, δεν εκπληρείται η αποστολή της.

Στην **Αγγλία** πέραν απ' τα πιο πάνω, υπάρχει και πλήθος από εξατομικευμένα περιστατικά. Αναφέρουμε μερικά. Ένας καθηγητής, προφανώς επιδειξίας, γυμνώθηκε κατά τη διάρκεια του μαθήματος μπροστά σε μικτή τάξη κολλεγίου! Τό ίδιο συνέβη και με μια δασκάλα στα παιδιά τής τάξης της, ηλικίας 12 ετών! Ολόκληρη η κοινή γνώμη συγκλονίστηκε απ' το φρικιαστικό έγκλημα ενός μαθητή, μόλις 12 χρονών. Μετά απ' το μάθημα, σκότωσε ένα 4χρονο κοριτσάκι που αντιστεκόταν στην επιθυμία του «να δει πως είναι ο έρωτας»!
Μετά απ' αυτά τα περιστατικά, σύλλογος γονέων απευθυνόμενος στους αρμόδιους φορείς, αναγκάστηκε να γράψει: «***Σταματείστε τα σεξουαλικά μαθήματα στα σχολεία, θα κάνετε τα παιδιά μας ανώμαλα ή σεξουαλικούς εγκληματίες***».

Η Αγγλίδα Σεξολόγος-Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Δρ. Ελίζαμπεθ Στάνλεϋ είπε τα έξης σημαντικά:

«*Οι δάσκαλοι που διδάσκουν σεξουαλικές σχέσεις είναι τις περισσότερες φορές*

ωμοί, χωρίς παιδαγωγική αντίληψη κι ***είναι ενδεχόμενο να εξάπτουν τη φαντασία των παιδιών ή να προκαλούν δυσάρεστες ψυχολογικές αντιδράσεις***»!!!

Σε ανταπόκριση απ' το **Παρίσι** αναφέρεται, πως το μάθημα της σεξουαλικής αγωγής, **απέτυχε παταγωδώς στα Γαλλικά Σχολεία**.
Γενικά η καθιέρωση του μαθήματος αυτού, σύμφωνα με τις παρατηρήσεις των ειδικών, «*είναι μια δραστηριότητα ευρύτατα αμφισβητούμενη*»...

...

Σεξουαλική αγωγή ή σεξουαλική διαφώτιση;

...Γράφει πολύ χαρακτηριστικά ο Νευρολόγος-Ψυχίατρος Ανανίας Καβάνας:

«*Όπως τις σχέσεις και στη συμπεριφορά ενός ατόμου απέναντι στα άλλα την καθορίζουν ορισμένες αρχές και ορισμένοι ηθικοί κανόνες -για παράδειγμα, δεν επιτρέπεται η καταπάτηση των δικαιωμάτων του άλλου, δεν επιτρέπεται η κλοπή, η απάτη κ.λπ. - το ίδιο ισχύει και για το σεξ. Ο Δημιουργός καθόρισε ορισμένες ηθικές αρχές και κανόνες που πρέπει να τηρούνται στη σεξουαλική συμπεριφορά ανάμεσα στα δύο φύλα.*
Αν η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, όπως εφαρμόστηκε σε αρκετές προηγμένες χώρες στα σχολεία απέτυχε, αυτό σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στο γεγονός ότι οι ειδικοί έδωσαν μόνο πληροφορίες σχετικά με την ανατομία, φυσιολογία ή ψυχολογία του σεξ, ***χωρίς να τονίσουν και τις ηθικές αρχές που πρέπει να το διέπουν***».

...

Γράφει πολύ σωστά ο εκπαιδευτικός Κων. Βραχνιάς:

«*Ο βαθύτερος σκοπός της διαφωτίσεως των νέων μας στο σεξουαλικό πρόβλημα είναι να γίνουν ηθικώτερα και περισσότερο υπεύθυνα άτομα.****Να κυριαρχούν στα ένστικτά τους*** *και να περάσουν την προγαμιαία τους περίοδο με αγνότητα και μακριά από σεξουαλικές περιπέτειες. Το σεξουαλικό ένστικτο δεν είναι μόνο μια βιολογική και ζωώδης λειτουργία, αλλά και μια εστία προσβάσεων σ' όλα τα ανθρώπινα στοιχεία, μια νησίδα ιερότητας στην ανθρώπινη φύση...*
Ώστε κάθε προσπάθεια για μια σεξουαλική ενημέρωση των παιδιών πρέπει συγχρόνως να πληροφορεί και να ηθικοποιεί. Να τα προικίζει με γνώσεις και αντισώματα ηθικής υγείας».

...

Ο ψυχίατρος Αρ. Ασπιώτης γράφει πάνω στο θέμα αυτό:

«*Θα πρέπει εξάλλου να μελετήσει κανείς τι συμβαίνει στις χώρες όπου η γενετήσια διαφώτιση γίνεται με βάση καθαρά νατουραλιστικές αντιλήψεις, ορισμένες μεμονωμένες γνώσεις ανατομίας και φυσιολογίας, και αυτών λίαν αμφισβητουμένων επιστημονικά ή και λανθασμένων.* ***Φαίνεται από πολλές μαρτυρίες ότι η ανάπτυξη καθαρά επιστημονικής (;) διαφώτισης, η οποία δεν συνοδεύεται από γενικώτερη προσπάθεια, κατέληξε συχνά όχι στον έλεγχο και την καθησύχαση των παθών, αλλά σε αληθινή ακολασία***».

…

Ποια είναι τα μειονεκτήματα της διδασκαλίας της σεξουαλικής αγωγής στα σχολεία

…**Το πρώτο**. **Η ανάπτυξη των παιδιών (σωματική, διανοητική/ψυχική κ.λπ.) ποτέ δεν πραγματοποιείται την ίδια στιγμή σε όλα, δηλαδή ταυτόχρονα, κι ας έχουν την ίδια ηλικία. Σε άλλο γίνεται πιο γρήγορα και σε άλλο πιο αργά. Κι ούτε στον ίδιο βαθμό. Έτσι η ωρίμανση σε κάθε παιδί, επιτυγχάνεται μ' έναν ιδιαίτερο και αποκλειστικό τρόπο.**
Τα ίδια ακριβώς συμβαίνουν και στη σεξουαλική ανάπτυξη. Οι σεξουαλικές διεγέρσεις κι εμπειρίες δεν είναι ποτέ ίδιες σε όλα τα παιδιά. Οπότε κάτι που απασχολεί το ένα, αφήνει αδιάφορο το άλλο. Και κάτι που λέγεται στο ένα πάνω στη σεξουαλικότητα, μπορεί και να βλάψει το άλλο. Κάθε παιδί δεν είναι έτοιμο να δεχθεί την ίδια σεξουαλική πληροφορία.
Αλλά αν αυτά συμβαίνουν στα παιδιά του αυτού φύλου, τι να πούμε τότε για τα παιδιά διαφορετικού φύλου; Γιατί **είναι βέβαια γνωστό, πως η ωρίμανση στα κορίτσια επιτυγχάνεται με γρηγορότερους ρυθμούς απ' ότι στα αγόρια και πως υπάρχουν πληροφορίες που είναι διαφορετικές για τα δύο φύλα**.
Έτσι για το κάθε παιδί, απαιτείτε **διαφορετικός χειρισμός**. Η σεξουαλική αγωγή, περισσότερο από κάθε άλλο είδος αγωγής, **απαιτεί εξατομικευμένη προσέγγιση**. **Πρέπει ν' απευθύνεται στο κάθε παιδί ξεχωριστά, γιατί κάθε παιδί είναι μια ιδιαίτερη προσωπικότητα. Μόνο τότε μπορεί να ωφελήσει.**
«*Η ομαδική μύηση είναι κατ' ανάγκη πολύ ή λίγο, έξω απ' τα μέτρα τού συγκεκριμένου άνθρωπου*», τονίζει ο ψυχίατρος Αρ. Ασπιώτης. Και συμπληρώνει: «***Ό,τι στο σημείο αυτό δεν είναι αυστηρά ατομικό, δεν μπορεί παρά να βλάψει, καθώς δεν είναι δυνατό να προσαρμοσθεί στην ηλικία, τον χαρακτήρα, το περιβάλλον και τις αντιδράσεις κάθε παιδιού***».
Λοιπόν, πώς είναι δυνατό να διδάσκονται τα ίδια σεξουαλικά θέματα σε μια τάξη με δεκάδες παιδιά, με αγόρια και κορίτσια μαζί;

Το δεύτερο. Η σεξουαλική αγωγή είναι ένα έργο πολύ δύσκολο, επειδή σχετίζεται

με τη θρησκεία, την ιατρική, τη βιολογία, την ψυχολογία, την κοινωνιολογία και την παιδαγωγική, όπως ήδη είπαμε. Καθεμιά από τις επιστήμες αυτές βλέπει το θέμα της σεξουαλικής αγωγής από διαφορετική σκοπιά, γι' αυτό και δεν υπάρχει απόλυτη συμφωνία μεταξύ τους, τόσο ως προς τις αρχές και την ηθική που πρέπει να υιοθετηθεί σχετικά με επίμαχα θέματα, όπως είναι οι προγαμιαίες σχέσεις, ο αυνανισμός κ.λπ., όσο και το βαθμό πληροφόρησης που θα προσφέρεται.
Το σχολείο, τώρα, τί ακριβώς θα υιοθετήσει; Αν παραμεριστεί η Θρησκεία, όπως πράγματι συμβαίνει στη χώρα μας, αλλά και τις χώρες τουλάχιστον που εφαρμόστηκε, αν λείψει η Ορθόδοξη Χριστιανική θέση στο θέμα, τότε ας μη μιλάμε για σεξουαλική αγωγή. Θα έχουμε τότε μόνο σεξουαλική διαφώτιση, που τίποτα δεν έλυσε ως τώρα. Αντίθετα περιέπλεξε το πρόβλημα και **οδήγησε τη νεολαία ταχύτερα στη διαφθορά**.

Το τρίτο. Υπάρχει έπειτα ο εξής προβληματισμός. **Ποιός θα διδάξει το μάθημα;** Οι καθηγητές των παιδιών και ποιών ειδικοτήτων; Γιατροί; Σεξολόγοι; Βιολόγοι;
Αλλά το θέμα, είπαμε, **δεν είναι μόνο σωματικό**. Δεν πρόκειται γι' απλή μετάδοση γνώσεων όπως για άλλες σωματικές λειτουργίες. Π.χ. την αναπνοή, την πέψη, την κυκλοφορία του αίματος. **Είναι και ηθικό και ψυχικό και πνευματικό**, πρόκειται για τη μύηση και την αγωγή τού νέου σ' ένα μέγα θέμα. Οπότε **δεν απαιτούνται μόνο οι ειδικοί για την διδασκαλία, που να ξέρουν καλά την ύλη που θα μεταδώσουν, αλλά και ηθικά αναστήματα, σωστοί και ανώτεροι άνθρωποι, προσωπικότητες ολοκληρωμένες που να ξέρουν πως θα μεταδώσουν, τι. Με τρόπο που να ενημερώνει, να εξυψώνει, να οικοδομεί**.

Λοιπόν **δεν μπορεί ο καθένας ν' αναλάβει ένα τόσο σοβαρό και υπεύθυνο έργο, ούτε είναι δυνατό να το εμπιστευθεί αυτό το έργο η κοινωνία και οι γονείς, σε ανθρώπους χωρίς ηθική προσωπικότητα**.
Γιατί αν είναι πραγματικό πρόβλημα τι θέσεις θα πάρει η παιδεία σε βασικά θέματα όπως οι προγαμιαίες σχέσεις, όπως είπαμε, άραγε **πως είναι δυνατό να ελέγξει τι θα λέει ο κάθε εκπαιδευτικός στην τάξη;** Ναι, **είναι βέβαιο πως ο καθένας απ' αυτούς θα αναμιγνύει το πιστεύω του με το περιεχόμενο του μαθήματος**. **Θα δοθεί η ευκαιρία στον καθένα, να περάσει ελεύθερα και ανενόχλητα στα παιδιά, τις δικές του αντιλήψεις, τις εμπειρίες του, ακόμη και τις διαστροφές του!**

...

Οι **Γάλλοι** παραδέχονται ότι απέτυχαν στη σεξουαλική αγωγή των νέων, γιατί το μάθημα διδάχθηκε από «αναρμόδια πρόσωπα».

Ο **Ε.Π. Παπανούτσος** μιλώντας για το θέμα αυτό είχε τονίσει:

«***Δεν είναι εύκολο πράγμα να μιλήσεις στα παιδιά για το σεξ, χωρίς τον κίνδυνο να τα φοβίσεις, να τα γεμίσεις με αηδία, ή το χειρότερο να τα οδηγήσεις σε εκτροχηλισμούς***».

Ο τέταρτος. Τα παιδιά μιας τάξης, ασφαλώς έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά, ψυχοσύνθεση, αρχές και χαρακτήρα. Έτσι άλλα ασχολούνται με το θέμα αυτό κατά τρόπο ιδεαλιστικό και αφηρημένο και άλλα κατά τρόπο αισθησιακό. Τονίζει στο σημείο αυτό ο ψυχίατρος Αρ. Ασπιώτης:

«***Ακόμη και μεταξύ παιδιών της ίδιας ηλικίας, άλλα είναι απαθή, άλλα ευσυγκίνητα΄ άλλα πολύ αθώα, άλλα πονηρεμένα. Άλλα "ιδεαλιστές" και ονειροπόλοι, άλλα "ρεαλιστές" και αισθησιακοί. Κανένα παιδί δεν θ' αντιδράσει κατά τον ίδιο τρόπο...***».

Επιπλέον το μάθημα αυτό απαιτεί, ιδιαίτερη σοβαρότητα και κατάλληλο κλίμα. Πολλοί για να επιδείξουν τις γνώσεις, τις εμπειρίες και τα κατορθώματά τους, με διάφορες ερωτήσεις, με γέλια ή και «για πλάκα», θα «σπάσουν» αυτή την ατμόσφαιρα κι είναι δύσκολο για έναν εκπαιδευτικό να κρατήσει τις λεπτές ισορροπίες που απαιτούνται. Το μάθημα αυτό απαιτεί ιδιαίτερη σοβαρότητα και κατάλληλο κλίμα. Διαφορετικά η ατμόσφαιρα στην τάξη θα είναι εκρηκτική, η πειθαρχία ασταθής, το περιβάλλον ηλεκτρισμένο. Και **με τον τρόπο αυτό όχι μόνο δεν πρόκειται να γίνει μάθημα σε κάποια αποδεκτά επίπεδα, αλλά θα εκτραπεί επικίνδυνα σε βάρος όλων...**

Οι γονείς

Ας δούμε τώρα και την περίπτωση της προσφοράς των γονιών, στην κατεύθυνση της ατομικής πλέον αγωγής.

Τα πλεονεκτήματα

... **Ο ρόλος των γονιών στη σεξουαλική αγωγή είναι αναντικατάστατος. Κανένας δεν γνωρίζει την ψυχοσύνθεση του παιδιού και δεν μπορεί να παρατηρήσει την όλη ανάπτυξη και ωρίμανσή του τόσο, όσο αυτοί.** Κανένας δεν το αγαπά, δεν το πονά και δεν θέλει περισσότερο την προκοπή του, απ' ό,τι αυτοί. Ακόμη και από ένστικτο θα του μεταδώσουν αυτό που πρέπει, πολλές φορές δε και σε περίπτωση που αυτά που θα μεταδοθούν δεν συμφωνούν με τις θεωρήσεις ή και τη ζωή τους.
Η εξατομικευμένη σεξουαλική αγωγή, η μόνη αποτελεσματική, απ' αυτούς και μόνο μπορεί να δοθεί και μάλιστα κατά τρόπο αποτελεσματικό. Ναι, μόνο ο πατέρας ή η μητέρα είναι σε θέση να την παρέχουν σωστά και να την τοποθετήσουν ορθά μέσα στην κρίση τού παιδιού τους, γιατί μόνο αυτοί είν' εκείνοι

που, **έχοντας παρακολουθήσει την όλη εξέλιξή του, μπορούν να διακρίνουν τα ευαίσθητα ή επικίνδυνα σημεία**. **Και μόνον αυτοί ακόμη μπορούν να το πλησιάσουν καλύτερα και αποτελεσματικότερα, προσφέροντάς του ό,τι έχει ανάγκη, όπως θέλει, στο βαθμό και το χρόνο που το θέλει**.
Όπως γράφει και ο Καθηγητής της Παιδιατρικής Ν. Ματσανιώτης «*κάθε παιδί είναι μια μοναδική κι ανεπανάληπτη προσωπικότητα και κάθε γονιός έχει με το παιδί του μία ανεπανάληπτη σχέση*». Ακριβώς γι' αυτό, ο ρόλος των γονιών είναι αναντι-κατάστατος.

...

...Στο μέγα αυτό ρόλο των γονιών, καταλήγουν ως την καλύτερη λύση, παιδαγωγοί, ψυχολόγοι, παιδίατροι, θεολόγοι, γιατροί, κοινωνιολόγοι κ.λπ.

Γράφει στο σημείο αυτό ο Νευρολόγος-Ψυχίατρος Ανανίας Καβάνας:

«***Η αντίληψη που υποστηρίζεται από μερικούς ότι η σεξουαλική ενημέρωση αλλά ακόμη και η διαπαιδαγώγηση πρέπει να είναι έργο της πολιτείας, είναι πέρα για πέρα λαθεμένη. Ένας γονιός σπάνια μπορεί να είναι χειρότερος από κάποιο δημόσιο υπάλληλο σε σχέση με το ενδιαφέρον του για το καλό του παιδιού, ενώ το αντίθετο συχνά συμβαίνει. Αυτό γιατί ο γονιός κινείται από αγάπη για το παιδί, ενώ ο κρατικός λειτουργός, έστω κι αν είναι ειδικός, από επαγγελματικό καθήκον μόνο...***
Η οικογένεια είναι -και πρέπει να μείνει- η βασική μονάδα της κοινωνίας με όλες τις αρμοδιότητες και δραστηριότητες, αν η κοινωνία θέλει να προχωρήσει μπροστά και να μην εκφυλιστεί. Όσο κάποιος προσπαθεί ν' αποσπάσει αρμοδιότητες και ευθύνες από τους γονείς και να τις μεταβιβάσει στην πολιτεία, τόσο πιο πολύ ευνοεί την αποδιοργάνωση αυτής της κοινωνίας. Ο ρόλος τής οικογένειας είναι βασικός και αναντικατάστατος, πολύ περισσότερο μάλιστα σε θέματα που έχουν σχέση με το σεξ».

Ο επ. Καθηγητής της Μαιευτικής και Γυναικολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών Γ. Κρεατσάς τονίζει:

«*Ποιοί όμως θα είναι οι υπεύθυνοι για τη νουθεσία των παιδιών; Είναι φανερό ότι για να υπάρξει σωστή διαπαιδαγώγηση των νέων είναι καλό πρώτα απ' όλα να είναι ενημερωμένοι οι γονείς...*».

Ο Δ/ντής τής Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου Ν. Μαραθεύτης, αναφέρει:

«*Σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί το σχολείο ν' αντικαταστήσει τους γονείς. Γι' αυτό*

κι επιβάλλλεται η επιμόρφωση των γονιών. Οι γονείς είν' εκείνοι που πρέπει να εκπαιδευτούν κατάλληλα, ώστε ν' αναλάβουν το σοβαρό και λεπτό έργο τής σεξουαλικής αγωγής τών παιδιών τους. ***Μετάθεση του έργου αυτού στο σχολείο, θα οδηγήσει σε μια μηχανιστική θεώρηση ενός απ' τα πιο βασικά προβλήματα της αγωγής.*** *Το σχολείο μόνο επικουρική βοήθεια μπορεί να προσφέρει στους γονείς...*».

Ο Καθηγητής της παιδιατρικής Νικ. Ματσανιώτης, υποστηρίζει: Γι΄ αυτόν που θ' αναλάβει την σεξ. αγωγή τού παιδιού, ακόμη και..

«*Στην καλύτερη περίπτωση μπορεί να είναι απόλυτα αρμόδιος και καλοπροαίρετος, γιατρός, δάσκαλος, παπάς, μα ασφαλώς δε θα έχει το πλεονέκτημα ν' αγαπάει το παιδί μας όσο εμείς και* ***να νιώθει τις ανάγκες και τις ιδιαίτερες ανησυχίες του***».

...

Και ο ψυχίατρος Αρ. Ασπιώτης γράφει επίσης:

«***Το καθήκον αλλά και το δικαίωμα μιας ορθής γενετήσιας διαπαιδαγώγησης, όπως την αντιλαμβανόμαστε μέσα στα πλαίσια της όλης αγωγής, κατά πρώτο και κύριο λόγο ανήκει στην οικογένεια. Για το υπεύθυνο αυτό έργο, εκτός απ' την οικογένεια, κανένας άλλος παράγοντας δεν είναι καταλληλότερος. Ακόμη και το σχολείο δεν είναι πάντοτε ο κατάλληλος χώρος για τη μύηση***»...

...

Χρειάζεται ξεχωριστό μάθημα;

Και τώρα ερχόμαστε σ' ένα άλλο πρόβλημα, αρκετά σοβαρό. Πρόκειται για τον τρόπο με τον οποίο θα παρέχει στην πράξη το σχολείο, αυτή τη συμπληρωματική του βοήθεια.
Οι περισσότεροι αντιλαμβάνονται αυτό τον τρόπο, με τη **διδασκαλία ενός ξεχωριστού μαθήματος στις μεγαλύτερες τάξεις**. Άλλωστε η αντίληψη αυτή είναι η μόνη που εφαρμόζεται στην πράξη, όπως είδαμε και σε προηγούμενο σχετικό κεφάλαιο.
Άραγε αυτή η λύση είναι σωστή; Σίγουρα όχι! Και να γιατί:
Σαν ξεχωριστό μάθημα το αντιλαμβάνονται μόνον εκείνοι που αντί για την πλήρη σεξουαλική αγωγή, περιορίζονται στη σεξουαλική διαφώτιση αποκλειστικά. Στις μεθόδους αντισύλληψης, τη διακοπή της εγκυμοσύνης, την προφύλαξη απ' το Aids κ.λπ.

Γιατί πώς είναι δυνατόν σ' ένα μάθημα κάποιας τάξης, να μπορεί να γίνει αγωγή; Η αγωγή σε κάποιο θέμα, αρχίζει από νωρίς, όσο γίνεται πιο νωρίς, απ’ τις πρώτες μέρες της ζωής. Και συνεχίζεται αδιάκοπα... Έτσι δεν συμβαίνει **με την αγάπη προς τους άλλους**, **την αλήθεια, τη δικαιοσύνη, τη φιλία, την υπομονή, την καλοσύνη;**...

...

Γράφει ο Καθηγητής της Παιδιατρικής Νικ. .Ματσανιώτης:

«*Το θέμα αυτό, θα έπρεπε να μην αποτελεί πια αντικείμενο ιδιαίτερης διαπραγμάτευσης.* ***Είναι λάθος να το αντιμετωπίζουμε χωριστά από την άλλη ανατροφή και διαπαιδαγώγηση του παιδιού. Νομίζω ότι λάθος είναι και η διδασκαλία της σεξουαλικής αγωγής σαν ξεχωριστό μάθημα στα σχολεία. Όπως λάθος θα ήταν να διδάσκεται σαν ιδιαίτερο μάθημα η ευγένεια, η πειθαρχία, η δημιουργικότητα ή η αντιμετώπιση του θανάτου!*** *Η σεξουαλικότητα, τα αισθήματα και η συμπεριφορά που πηγάζουν από το φύλο μας, βρίσκεται μέσα σε κάθε μας εκδήλωση και σε κάθε έκφραση της προσωπικότητάς μας. Είναι τουλάχιστον αφέλεια να τη συνδέουμε μόνο με τη σεξουαλική πράξη*».

...

- ...Αν η σεξουαλική αγωγή περιορίζεται μόνο στο να παρέχει πληροφορίες σχετικά με την ανατομία, φυσιολογία ή ψυχολογία του σεξ και τις τεχνικές για την προφύλαξη απ’ την εγκυμοσύνη ή τις ασθένειες που το συνοδεύουν όταν γίνεται κατά τρόπο «ελεύθερο» (= ασύδοτο!), αγνοώντας και τις ηθικές αρχές που πρέπει να το διέπουν, καλύτερα να λείπει. Γιατί τότε είναι βέβαιο πώς **διευκολύνει την ηθική έκκλιση και διαφθορά**.

- **Πρωταρχικός σκοπός τής σεξουαλικής αγωγής πρέπει να είναι η προφύλαξη των νέων απ’ τον ξεπεσμό τού πανσεξουαλισμού**, της «σεξουαλικής απελευθέρωσης» και του «ελεύθερου έρωτα». Να τους δείξει πως δεν υπάρχει καλύτερη λύση και σωστότερη κατεύθυνση απ’ την αγνότητα και την εγκράτεια ως το γάμο ή την αγνότητα και την εγκράτεια στο γάμο υπό την έννοια τής συζυγικής πίστης, καθώς και τους τρόπους-μέσα με τα οποία θα την επιτύχουν και να τους δείξει πως κάθε άλλη διαφορετική κατεύθυνση είναι αντιφυσιολογική, αντιβιολογική και αντίθετη προς αυτή την ουσία και το σκοπό τού ενστίκτου.

- Όσο εξατομικευμένα γίνεται, τόσο το καλύτερο. **Κι αυτό για να είναι ανάλογη με τις ανάγκες, το βαθμό ανάπτυξης και τις γνώσεις τού παιδιού. Η ομαδική πληροφόρηση μειονεκτεί σοβαρά**.

…

Για τους νέους

- Ζείτε την πιο δύσκολη περίοδο της ηλικίας σας, μέσα σε μια δύσκολη και προκλητική εποχή. Μια εποχή που μπορεί να καταστρέψει κάθε απληροφόρητο και επιπόλαιο. Επομένως πρέπει να συνειδητοποιήσετε, πώς ό,τι τώρα σπείρετε θα θερίζετε για μιαν ολόκληρη ζωή. Και πως θέματα όπως τούτο που συζητάμε είναι απ’ τα πλέον δύσκολα, που θέλουν σοβαρή και υπεύθυνη αντιμετώπιση.

- Αναθέστε, λοιπόν, το πρόβλημά σας, όπως κι ο,τιδήποτε άλλο στο Θεό. Με την προσευχή, ζητείστε Του τη βοήθεια και το φωτισμό Του…

- Απευθυνθείτε στις πηγές της υπεύθυνης πληροφόρησης. Σίγουρα κανένας δεν σας ξέρει, δεν σας αγαπά, δεν σας πονά και δεν θέλει την προκοπή σας τόσο, όσο οι γονείς σας. Επομένως αυτοί πρέπει να είναι η κύρια, η κατ' εξοχήν σπουδαιότερη μετά τον Θεό καταφυγή σας.

…

- Οι φίλοι σας ξέρουν τόσα, όσα κι εσείς! Πολλές φορές παπαγαλίζουν κάτι που άκουσαν, χωρίς να ξέρουν βαθύτερα τι συμβαίνει. Αρκετές φορές υπερβάλλουν…

…

(Αποσπάσματα από το βιβλίο του Κ.Γ. Παπαδημητρακόπουλου «Ναι στην σεξουαλική αγωγή των νέων», Εκδόσεις «Φωτοδότες», 4η έκδοση 1996)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΑΡΘΡΑ:

Τα…«τσίσα» του Ασκητή στο δημοτικό σχολείο (Δημήτρης Νατσιός, δάσκαλος)

Ασκητού λαγνεία (Θωμάς Γκιάτας, Δάσκαλος)

Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση (Πρωτοπρ. Θεόδωρος Ζήσης, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.)

Η Ορθόδοξη «σεξουαλική αγωγή» (Πρωτοπρεσβύτερος π. Γεώργιος Μεταλληνός)

Οι προγαμιαίες σχέσεις υπό το φως της Ορθοδόξου Εκκλησίας μας